

SPRÁVA Z PROCESU PARTICIPÁCIE

Nový zámok – strážca
Banskej Štiavnice

Slovenské banské múzeum

2026

Obsah

1. Úvod a účel participatívneho procesu	3
2. Ciele participatívneho procesu	4
2.1 Hlavné ciele participácie	4
2.2 Od názoru k projektovému rozhodnutiu	4
3. Východisková situácia – identifikácia problémov, potrieb a potenciálu	4
3.1 Identifikované problémy a potreby	4
3.2 Rozvojový potenciál	5
4. Identifikácia zainteresovaných strán – stakeholder mapping	6
4.1 Vyhodnotenie stakeholder mappingu	7
5. Metodika a priebeh participatívneho procesu	7
5.1 Návštevnícka participácia	7
5.2 Cílená participácia cieľových skupín	7
5.3 Partnerská spolupráca – co-design	8
5.4 Odborná participácia	8
6. Chronológia participatívneho procesu	9
7. Výsledky návštevníckej ankety	12
7.1 Kto sa zapojil	12
7.2 Čo nám návštevníci povedali	13
7.3 Otvorené odpovede – čo bolo pre návštevníkov dôležité	13
7.4 Nie každý návrh sa stal súčasťou projektu	14
8. Výsledky partnerskej a odbornej participácie	15
9. Audit trail - vyhodnotenie podnetov a ich zapracovanie do projektu	16
9.1 zapracované podnety	16
9.2 Podnety nezpracované alebo zapracované v inej forme	17
10. Inkluzivita a zapojenie zraniteľných skupín	18
10.1 Inklúzia prostredníctvom spoločného zážitku	19
11. Transparentnosť a auditovateľnosť procesu	20
12. Pokračovanie participácie počas realizácie projektu	21
13. Participácia a dlhodobá udržateľnosť	22
14. Vyhodnotenie participatívneho procesu podľa indikátorov metodiky	23
15. Záver – preukázateľný vplyv participácie na projekt	24
16. Zoznam dokumentácie a príloh – Audit Trail	25

1. Úvod a účel participatívneho procesu

Slovenské banské múzeum (ďalej len „SBM“) pripravuje projekt „**Nový zámok – strážca Banskej Štiavnice**“, zameraný na komplexnú obnovu a revitalizáciu Nového zámku a jeho dlhodobé využívanie ako **živého, prístupného a návštevnícky atraktívneho kultúrneho priestoru**. Projekt prepája obnovu pamiatky s novou stálou expozíciou, vzdelávacími a komunitnými aktivitami, zvyšovaním prístupnosti a modernými formami interpretácie kultúrneho dedičstva.

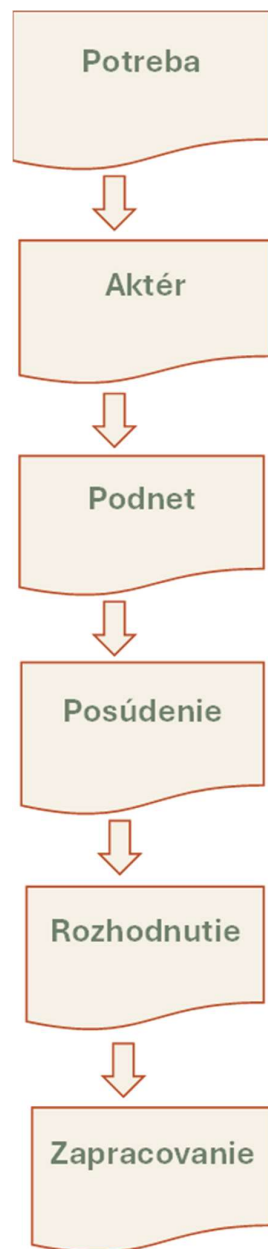
Potreba projektu vychádza nielen z technického stavu objektu, ale aj z potreby modernizovať expozíciu z roku 1971, zlepšiť návštevnícku skúsenosť a reagovať na bariéry historickej dispozície. SBM preto zvolilo **participatívny spôsob prípravy**, ktorý doplnil odborné plánovanie o potreby a skúsenosti návštevníkov, cieľových skupín, partnerov a odborníkov.

Participácia nebola realizovaná až na konci s cieľom potvrdiť hotové riešenie. Prebiehala počas prípravy projektu a jej výsledky ovplyvnili projektový zámer, ideový návrh expozície, riešenia prístupnosti, vzdelávacie, komunitné a digitálne aktivity aj úlohy partnerov.

Proces nadviazal na skoršiu spätnú väzbu návštevníkov Nového zámku a pokračoval anketou distribuovanou naprieč pobočkami SBM, do ktorej sa zapojilo 82 respondentov, pracovnými a odbornými konzultáciami a partnerskou spoluprácou. Cieľene boli zapojení aj **partneri projektu** OZ Blind Sports Club Slovakia, ZŠ s MŠ Maximiliána Hella zo Štiavnickej Bane, DHZ Svätý Anton a nórsky partner Stiftelsen Svalbard Museum, čím sa do prípravy dostali perspektívy prístupnosti/inklúzie, vzdelávania, dobrovoľníctva, komunity aj medzinárodného múzejného know-how.

Účelom participácie teda nebolo iba získať názory, ale **preukázateľne ich prepájať s rozhodnutiami projektu**.

Participatívny proces tak pomohol vytvoriť projekt reagujúci na potreby budúcich používateľov Nového zámku a zároveň položil základ pokračujúcej spolupráce pri príprave expozície, testovaní prístupnosti a tvorbe vzdelávacích a komunitných programov.

Participácia ako súčasť návrhu projektu

Správa dokumentuje, koho sme zapojili, aké potreby a podnety zazneli, ako boli vyhodnotené a kde sa premietli do pripravovaného riešenia Nového zámku.

2. Ciele participatívneho procesu

Participatívny proces bol nastavený tak, aby nebol iba formálnym zisťovaním názorov, ale poskytol konkrétne vstupy využiteľné pri príprave projektu, novej expozície a budúceho programu Nového zámku. Jeho cieľom bolo zapojiť rôzne skupiny budúcich používateľov a relevantných odborných a projektových partnerov a overiť pripravované riešenia z viacerých perspektív.

2.1 Hlavné ciele participácie

Cieľ	Čo sme potrebovali zistiť alebo ovplyvniť
1. Poznať potreby návštevníkov	Zistiť očakávania verejnosti od obnoveného Nového zámku, novej expozície a budúcich aktivít múzea
2. Zlepšiť návštevnícku skúsenosť	Identifikovať nedostatky súčasnej ponuky a overiť záujem o modernejšie, interaktívne, zážitkové a digitálne formy prezentácie histórie
3. Zvýšiť prístupnosť	Identifikovať fyzické, informačné a obsahové bariéry a zapojiť ľudí so zrakovým znevýhodnením do návrhu a budúceho testovania riešení
4. Rozvinúť vzdelávaciu a komunitnú funkciu	Zapojiť školy, deti, mládež, rodiny a komunitných aktérov do tvorby aktivít, ktoré umožnia využívať Nový zámok počas celého roka
5. Spoluvytvárať obsah projektu	Získať od partnerov a odborníkov konkrétne návrhy pre expozíciu, digitalizáciu, vzdelávanie, komunitné aktivity a prácu s návštevníkmi
6. Vytvoriť dlhodobé partnerstvá	Nastaviť spoluprácu tak, aby zapojenie partnerov pokračovalo aj počas realizácie projektu, testovania výstupov a budúcej prevádzky

2.2 Od názoru k projektovému rozhodnutiu

Cieľom procesu nebolo dosiahnuť súhlas všetkých aktérov so všetkými prvkami projektu. Podstatné bolo získať relevantné podnety, odborne ich vyhodnotiť a preukázateľne ukázať, ako ovplyvnili pripravované riešenie. Takto nastavené ciele umožnili prepojiť hlas návštevníkov a cieľových skupín s odbornou prípravou projektu a zároveň vytvorili základ pre pokračovanie participácie počas jeho realizácie.

3. Východisková situácia – identifikácia problémov, potrieb a potenciálu

Nový zámok patrí medzi významné dominanty Banskej Štiavnice a je súčasťou prostredia lokality zapísanej v Zozname svetového dedičstva UNESCO. Ako objekt v správe Slovenského banského múzea má vysoký pamiatkový, historický, expozičný aj vzdelávací potenciál. Súčasný stav však neumožňuje tento potenciál naplno využívať.

3.1 Identifikované problémy a potreby

Technický stav a prístupnosť objektu: Pasport vykonaný Pamiatkovým úradom SR hodnotí objekt ako narušený s nedostatočnou údržbou; upozorňuje na vlhkosť a zasolenie konštrukcií a na technické problémy vstupného schodiska. Historická dispozícia viacpodlažnej stavby a schodiskové komunikácie

vytvárajú bariéry pre komfortný a inkluzívny pohyb návštevníkov. Potrebne je preto kombinovať primerané stavebné opatrenia s informačnými a obsahovými riešeniami prístupnosti.

Zastaraný spôsob prezentácie: súčasná expozícia pochádza z roku 1971 a je založená prevažne na faktografickej prezentácii. Nevyužíva v dostatočnej miere príbehovú interpretáciu, interaktivitu, haptické a multisenzorické prvky ani súčasné digitálne nástroje. Potreba modernejšej prezentácie sa následne potvrdila aj v návštevníckej ankete – **42 z 82 respondentov označilo moderné a interaktívne expozície za prvok, ktorý im v ponuke SBM chýba najviac.**

Súčasný interiér Nového zámku – vertikálne členenie priestoru a schodiskové komunikácie

Návštevnícka skúsenosť a informačné bariéry: výzvou nie je iba fyzická dostupnosť jednotlivých priestorov, ale aj zrozumiteľnosť a dostupnosť samotného obsahu pre rôzne skupiny návštevníkov vrátane detí, zahraničných návštevníkov a osôb so zdravotným znevýhodnením. **Potrebné sú preto rôzne úrovne a formy interpretácie** – text, zvuk, haptika, modely, audiovizuálny a digitálny obsah.

Vzdelávací a komunitný rozmer: potenciál Nového zámku pre systematické programy pre školy, deti, rodiny a miestnu komunitu nie je v súčasnosti využitý v rozsahu, ktorý význam objektu umožňuje. Potrebne je posunúť jeho fungovanie od prevažne expozíčnej funkcie k **celoročnému vzdelávaciemu a komunitnému využitiu.**

3.2 Rozvojový potenciál

Identifikované problémy zároveň predstavujú príležitosť na zásadnú kvalitatívnu zmenu. Projekt môže prepojiť **obnovu významnej pamiatky v prostredí UNESCO lokality, odborné zázemie SBM, novú stálu expozíciu, inkluzívne vzdelávanie, komunitné aktivity a digitálne technológie.** Významným potenciálom je aj vytvorené partnerstvo so školou, zdravotne znevýhodnenými športovcami a DHZ Svätý Anton a medzinárodná spolupráca so Svalbard Museum.

Hlavnou rozvojovou príležitosťou je preto transformovať Nový zámok z prevažne tradične prezentovanej pamiatky na živý, prístupnejší a celoročne využívaný kultúrny priestor, ktorý prepája autentické kultúrne dedičstvo s potrebami súčasných návštevníkov, vzdelávaním, komunitou a modernými formami interpretácie.

Zdroj/dôkaz: Údaje z pasportu realizovaného pre SBM Pamiatkovým úradom SR; Ideový zámer Nový zámok v7; technická dokumentácia modernizácie

4. Identifikácia zainteresovaných strán – stakeholder mapping

Zainteresované strany boli identifikované podľa ich vzťahu k Novému zámku, potrieb, odbornosti, miery vplyvu na pripravované riešenie a záujmu o jeho budúce využitie.

Skupina/aktér	Potreba/záujem	Vplyv na projekt	Forma zapojenia	Fáza zapojenia
Návštevníci a verejnosť	kvalitnejšia návštevnícka skúsenosť, moderná a zrozumiteľná expozícia	stredný	spätná väzba, anketa – 82 respondentov	príprava
Deti, mládež a školy	atraktívne vzdelávanie, zážitkové programy	vysoký	anketa, partnerstvo so ZŠ s MŠ Maximiliána Hella, spolupráca aktivít	príprava + realizácia
Osoby so zdravotným znevýhodnením	fyzická, informačná a obsahová prístupnosť	vysoký	BSC – odborné konzultácie, pripomienkovanie a plánované používateľské testovanie	príprava + realizácia
Miestna komunita a dobrovoľníci	živá pamiatka, komunitné využitie, dobrovoľníctvo	vysoký	DHZ Svätý Anton – pracovné stretnutia a spolupráca aktivít	príprava + realizácia
Odborná verejnosť	kvalitná interpretácia, digitalizácia a odborná úroveň riešení	vysoký	odborné konzultácie, pracovné stretnutia	príprava + realizácia
Kultúrne a pamäťové inštitúcie/ odborné organizácie	výmena know-how, digitalizácia, odborná spolupráca	stredný až vysoký	konzultácie a spolupráca, vrátane SNG	príprava + realizácia
Podnikateľský sektor/ kreatívny priemysel	kvalitná interpretácia a odborná úroveň riešení	stredný	odborné konzultácie a spolupráca	príprava + realizácia
Slovenskí projektoví partneri	prístupnosť, vzdelávanie, komunita a udržateľnosť aktivít	vysoký	partnerský co-design, vlastné návrhy aktivít, memorandá	príprava + realizácia
Stiftelsen Svalbard Museum	výmena skúseností, visitor experience, vzdelávanie, 3D/digitálny obsah	vysoký	bilaterálne konzultácie, pripomienkovanie, spoločná príprava aktivít	príprava + realizácia
SBM – správca pamiatky	kvalitná obnova, prevádzka a dlhodobé využitie Nového zámku	kľúčový	koordinácia participácie, odborné vyhodnotenie podnetov a ich zapracovanie	všetky fázy

4.1 Vyhodnotenie stakeholder mappingu

Kombinácia širokého zapojenia návštevníkov s cieľným zapojením špecifických skupín, odborníkov a partnerov umožnila zachytiť rôzne pohľady na obnovu, prístupnosť, expozíciu aj budúci program. Proces kombinoval otvorenú participáciu prostredníctvom návštevníckej ankety s cieľným zapojením aktérov, ktorých skúsenosti alebo potreby nemuseli byť vo všeobecnej vzorke dostatočne zastúpené.

Osobitný význam malo zapojenie ľudí so zrakovým znevýhodnením, škôl, detí a mládeže, komunitných a dobrovoľníckych aktérov, odborných organizácií a medzinárodného partnera.

Takto vytvorená **skladba stakeholderov umožnila posudzovať projekt súčasne z pohľadu návštevníka, používateľa so špecifickými potrebami, školy, komunity, podnikateľského prostredia, odborníka, správcu pamiatky a projektového partnera**. Zároveň vytvára predpoklad, aby participácia pokračovala aj počas realizácie projektu, najmä pri testovaní prístupnosti, tvorbe programov a overovaní návštevníckych riešení.

Zdroj/dôkaz: dotazníky; návrhy aktivít od partnerov; spoločné stretnutia; odborné konzultácie; memorandá

5. Metodika a priebeh participatívneho procesu

Participatívny proces bol navrhnutý ako kombinácia viacerých foriem zapojenia, aby nebol založený iba na jednom zdroji spätnej väzby. Prepájal široké zisťovanie názorov návštevníkov s cieľným zapojením relevantných cieľových skupín, partnerskou spoluprácou a odbornými konzultáciami. Jednotlivé línie prebiehali paralelne a vzájomne sa dopĺňali.

82	10+	4	7+
respondentov ankety	doložených aktivít/konzultácií	projektoví partneri	typov zapojených aktérov

5.1 Návštevnícka participácia

Anketa bola distribuovaná naprieč všetkými pobočkami SBM a nadviazala aj na skoršiu spätnú väzbu návštevníkov Nového zámku. Kombinovala uzavreté otázky umožňujúce kvantitatívne vyhodnotenie s otvorenou otázkou, prostredníctvom ktorej mohli respondenti formulovať vlastné návrhy. Zapojilo sa 82 respondentov.

5.2 Cieľená participácia cieľových skupín

Všeobecná anketa bola doplnená o cielenejšie zapojenie skupín, ktorých potreby si vyžadujú osobitnú pozornosť. Prostredníctvom BSC bola do procesu začlenená perspektíva nevidiacich a slabozrakých ľudí. Zapojenie ZŠ s MŠ Maximiliána Hella prinieslo pohľad školy, detí a mládeže na budúce vzdelávacie a zážitkové využitie pamiatky.

5.3 Partnerská spolupráca – co-design

Partneri neboli oslovení iba s hotovým zoznamom úloh. Prostredníctvom pracovných stretnutí, bilaterálnych konzultácií a pripomienkovania sa podieľali na spresňovaní svojich úloh a návrhu konkrétnych aktivít. Tento postup sa uplatnil pri spolupráci s BSC, školou, DHZ Svätý Anton aj nórsnym partnerom Stiftelsen Svalbard Museum.

5.4 Odborná participácia

Samostatnú líniu tvorili odborné konzultácie zamerané na obsah a interpretáciu expozície, digitalizáciu kultúrneho dedičstva, 3D technológie, AI a digitálny obsah či prístupnosť. Ich úlohou bolo odborne overovať a rozpracovávať pripravované riešenia a prepájať potreby používateľov s technicky a odborne realizovateľnými návrhmi.

Kombinácia týchto štyroch línií umožnila porovnávať podnety z rôznych zdrojov a vytvorila základ pre ich následné vyhodnotenie a preukázateľné zapracovanie do projektu.

Línia participácie	Koho sme zapojili	Použité metódy	Zameranie
A. Návštevnícka participácia	návštevníci a verejnosť	dotazníkové zisťovanie vo všetkých pobočkách SBM	potreby návštevníkov, chýbajúca ponuka, preferované formy prezentácie, podnety pre Nový zámok
B. Cielená participácia	osoby so zrakovým znevýhodnením, deti, mládež a školy	konzultácie, pracovné stretnutia, pripomienkovanie	bariéry, prístupnosť, vzdelávacie potreby a používateľská skúsenosť
C. Partnerská spolupráca – co-design	BSC, ZŠ s MŠ Maximiliána Hella, DHZ Svätý Anton, Svalbard Museum	spoločné a bilaterálne pracovné stretnutia, pripomienkovanie návrhov, návrhy vlastných aktivít	spoločná tvorba aktivít, úloh partnerov a spôsobu ich zapojenia do projektu
D. Odborná participácia	odborníci a spolupracujúce organizácie	odborné konzultácie a pracovné stretnutia	expozícia, interpretácia dedičstva, digitalizácia, 3D technológie, AI a digitálny obsah, prístupnosť

Zdroj/dôkaz: dotazník a vyhodnotenie; prezenčné listiny zo stretnutí, memorandá o spolupráci; e-mailová komunikácia, ideový návrh expozície

Participácia nebola jednorazová konzultácia hotového návrhu. Projekt sa počas procesu spresňoval: od potrieb návštevníkov cez partnerské návrhy až po konkrétne expozičné, inkluzívne, vzdelávacie a komunitné riešenia.

6. Chronológia participatívneho procesu

Príprava projektu nadviazala na skoršiu spätnú väzbu návštevníkov Nového zámku. Projektová dokumentácia následne vytvorila technický a pamiatkový rámec pripravovanej obnovy. Od júla 2026 sa začal spracovávať prvý ideový návrh novej expozície. Nešlo však o uzavreté riešenie – návrh sa ďalej rozvíjal súbežne so systematickým získavaním spätnej väzby od návštevníkov, cieľových skupín, partnerov a odborníkov.

Od augusta 2026 sa participácia rozvinula do systematického procesu, v ktorom sa kombinovala návštevnícka anketa, odborné konzultácie, partnerská spolupráca a bilaterálna spolupráca s nórsym partnerom. Jednotlivé kroky na seba nadväzovali a získané podnety boli priebežne posudzované pri ďalšom rozpracovaní projektu, najmä ideového návrhu expozície, prístupnosti, digitálnych riešení a vzdelávacích a komunitných aktivít.

Dátum/ obdobie	Aktivita	Zapojení aktéri	Predmet diskusie/ prípravy	Hlavný výstup	Doklad
pred júlom 2026	Spätná väzba od návštevníkov, projektová a technická príprava obnovy	Návštevníci zámku, SBM, projektanti, odborní pracovníci	technický stav, podmienky obnovy a ochrany pamiatky, expozícia	projektová dokumentácia – technický rámec obnovy	projektová dokumentácia, odborné podklady
od júla 2026	Tvorba ideového návrhu novej expozície	SBM, odborní spracovatelia	konceptcia expozície, interpretácia histórie, návštevnícka skúsenosť	pracovný ideový návrh otvorený ďalšiemu rozpracovaniu	ideový návrh expozície
júl – začiatok augusta	Prípravná fáza participácie	SBM, návštevníci	skoršia spätná väzba návštevníkov, identifikácia potrieb	východiskové podnety pre ďalšiu participáciu	interné podklady, anketa
5. 8. 2026	Odborné pracovné stretnutie	SBM, odborní spolupracovníci	digitálny obsah, AI, nové formy interpretácie a vzdelávania	návrhy digitálnych a prenosných formátov	zápisnica, prezenčná listina
5.–10. 8. 2026	Začatie spolupráce so Svalbard Museum	SBM, Svalbard Museum	oblasti spolupráce, výmena know-how	otvorenie bilaterálnej spolupráce	e-mailová komunikácia

Dátum/ obdobie	Aktivita	Zapojení aktéri	Predmet diskusie/ prípravy	Hlavný výstup	Doklad
do 10. 8. 2026	Distribúcia návštevníkej ankety vo všetkých pobočkách SBM	návštevníci, verejnosť	potreby, očakávania, preferované formy prezentácie	systematický zber návštevníckych podnetov	anketa
10. 8. 2026	Pracovné stretnutie k projektu	SBM, odborní spolupracovníci	návštevnícke potreby, partneri, expozícia	potvrdenie spätnej väzby ako vstupu do prípravy projektu	zápisnica, prezenčná listina
august 2026	Návštevnícka anketa	návštevníci pobočiek SBM	ponuka múzea, formy prezentácie, návrhy pre Nový zámok	82 respondentov , kvantitatívne a otvorené podnety	anketa, vyhodnotenie
25. 8. 2026	Pracovné a partnerské konzultácie	SBM, odborní spolupracovníci, Svalbard Museum	návštevnícke podnety, expozícia, rámec spolupráce	ďalšie rozpracovanie konceptu a úlohy nórskeho partnera	zápisnica, e-maily
4. 9. 2026	Odborná konzultácia	SBM, odborní spolupracovníci	digitalizácia, AI, digitálny obsah, „Múzeum v krabici“	rozpracovanie digitálnych a vzdelávacích formátov	zápisnica, prezenčná listina
9.–17. 9. 2026	Bilaterálne partnerské konzultácie	SBM, Svalbard Museum, slovenskí partneri	expozícia, vzdelávanie, prístupnosť, partnerské aktivity	spresnenie úloh a návrhov aktivít partnerov	e-maily, pracovné podklady
14.–18. 9. 2026	Partnerská spolupráca – co-design	SBM, BSC, škola, DHZ	prístupnosť, vzdelávanie, komunita, dobrovoľníctvo	spoločné rozpracovanie aktivít a spolupráce	komunikácia, návrhy memoránd
18. 9. 2026	Spoločné pracovné stretnutie partnerov	SBM, DHZ Svätý Anton, ZŠ s MŠ Maximiliána Hella, odborní spolupracovníci	aktivity, úlohy a výstupy partnerov	zosúladenie partnerských aktivít s projektom	zápisnica, prezenčná listina, fotografie
15.–21. 9. 2026	Odborné a individuálne konzultácie	SBM, SNG, BSC, odborní spolupracovníci	digitalizácia, prístupnosť, testovanie výstupov	spresnenie odbornej spolupráce a používateľského testovania	zápisnice, prezenčné listiny

Dátum/ obdobie	Aktivita	Zapojení aktéri	Predmet diskusie/ prípravy	Hlavný výstup	Doklad
24.–29. 9. 2026	Záverečné konzultácie so Svalbard Museum	SBM, Svalbard Museum	3D a digitálny obsah, aktivity, harmonogram, kapacity	konkretizácia úloh a výstupov nórskeho partnera	e-mailová komunikácia, pracovné podklady
koniec septembra 2026	Finalizácia projektového riešenia a partnerstiev	SBM, partneri, odborní spolupracovníci	vyhodnotenie a premietnutie relevantných podnetov	spresnený projektový zámer, expozícia a partnerské aktivity	projektové podklady, memorandá

Zdroj/dôkaz: zápisnice a prezenčné listiny; e-mailová komunikácia; používateľské spresnenie chronológie ankety, pracovné podklady

Chronológia ukazuje, že **odborná a technická príprava projektu predchádzala participácii, ale ideový návrh expozície a obsahová náplň projektu neboli v čase jej začatia uzavreté, ale sa dopĺňali podľa návrhov z procesu participácie**. Participácia preto neslúžila na dodatočné potvrdenie hotového projektu. Počas takmer dvoch mesiacov umožňovala pripravované riešenia konfrontovať s potrebami návštevníkov a cieľových skupín, odbornými poznatkami a návrhmi partnerov a následne ich ďalej rozpracovávať.

Takto zachytený priebeh preukazuje, že išlo o **kontinuálny a postupný proces**, v ktorom sa odborná príprava a participácia vzájomne dopĺňali:

PROJEKTOVÁ DOKUMENTÁCIA → PRACOVNÝ IDEOVÝ NÁVRH → ZBER POTRIEB A PODNETOV → ODBORNÉ A PARTNERSKÉ KONZULTÁCIE → SPRESŇOVANIE RIEŠENÍ → FINÁLNY PROJEKTOVÝ ZÁMER

7. Výsledky návštevníckej ankety

Návštevnícka anketa predstavovala hlavný nástroj priameho zapojenia verejnosti do prípravy projektu. Bola distribuovaná naprieč pobočkami Slovenského banského múzea a jej realizácia prebiehala počas augusta a septembra 2026. Zapojilo sa do nej 82 respondentov. Cieľom nebolo iba zistiť spokojnosť návštevníkov, ale identifikovať ich potreby, preferencie a konkrétne podnety využiteľné pri ďalšom rozpracovaní projektu a novej expozície. V pracovnej skupine k príprave projektu bolo zároveň výslovne stanovené, že výsledky ankety budú jedným z podkladov ďalšieho koncipovania expozície (zápisnica z 10.8.2026).

7.1 Kto sa zapojil

Anketa oslovila rôzne skupiny verejnosti, pričom najvýraznejšie boli zastúpení návštevníci a turisti, obyvatelia regiónu a návštevníci múzea. Respondenti mohli označiť viac možností, preto sa jednotlivé kategórie prekrývajú.

N = 82 respondentov. Respondenti mohli označiť viac možností, preto sa kategórie vzájomne prekrývajú.

7.2 Čo nám návštevníci povedali

Výsledky neboli posudzované iba ako jednotlivé odpovede. Podnety boli triedené podľa opakujúcich sa tém a potrieb, aby bolo možné identifikovať priority relevantné pre ďalšie rozhodovanie o projekte.

Hlavná téma	Čo ukázala anketa
Modernizácia a interaktivita	42 respondentov uviedlo, že im chýbajú moderné/interaktívne expozície. Pri preferovanom spôsobe prezentácie získali vysokú podporu interaktívne prvky (41 odpovedí).
Príbehy a zrozumiteľná interpretácia	39 respondentov preferovalo príbehy a osobné svedectvá, 32 modely a rekonštrukcie a 31 video/audiovizuálny obsah.
Digitalizácia	Digitálne technológie označilo za chýbajúci prvok 27 respondentov a 22 ich uviedlo medzi preferovanými spôsobmi prezentácie.
Deti, školy a rodiny	Respondenti identifikovali potrebu aktivít pre rodiny a mládež (20) a programov pre školy a deti (15); záujem bol aj o hry a zážitkové prvky pre deti (22).
Komunitné a kultúrne využitie	16 respondentov uviedlo potrebu väčšieho množstva kultúrnych a komunitných podujatí.
Návštevnícky komfort a informovanosť	V otvorených odpovediach sa opakovali požiadavky týkajúce sa orientácie, sprievodcovských informácií, lepšieho informačného systému a návštevníckeho komfortu.
Prístupnosť a zmyslové poznávanie	Objavili sa aj podnety na haptické a dotykové prvky; táto téma bola následne podrobnejšie riešená prostredníctvom cieľenej participácie s BSC.

7.3 Otvorené odpovede – čo bolo pre návštevníkov dôležité

Otvorenú otázku využilo 46 respondentov. Analýza otvorených odpovedí potvrdila záujem návštevníkov najmä o interaktívnejšiu a modernejšiu expozíciu, kvalitnejšiu interpretáciu histórie a lepšie informačné riešenia.

Najčastejšie témy otvorených odpovedí

Tematické kódovanie odpovedí na otvorenú otázku

Tematická skupina podnetov	Počet odpovedí
Interaktivita a digitálne prvky	13
História, príbehy a širší kontext	10
Sprievodcovské a informačné riešenia	10
Historické exponáty a zbrane	7
Vyhliadka a návštevnícky komfort	6
Haptické / dotykové prvky	1
Hasičská tematika	1

Poznámka: Na otvorenú otázku odpovedalo 46 respondentov. Jedna odpoveď mohla obsahovať viacero návrhov a byť zaradená do viacerých tematických skupín, preto sa kategórie môžu prekryvať.

7.4 Nie každý návrh sa stal súčasťou projektu

Participatívny proces neznamenal automatické prevzatie všetkých návrhov respondentov. Podnety boli posudzované vo vzťahu k hlavnej téme Nového zámku, pamiatkovému charakteru objektu, pripravovanej koncepcii expozície, priestorovým možnostiam a cieľom projektu. Väčšinou alebo opakovane formulované potreby boli ďalej rozpracované, zatiaľ čo niektoré individuálne návrhy neboli do pripravovaného riešenia zaradené.

Podnet z ankety	Rozhodnutie	Dôvod / spôsob vyhodnotenia
Kaviareň v Novom zámku	nezaradené	Nebola zaradená medzi funkcie pripravované v rámci projektu; prioritou zostáva expozičné, vzdelávacie a komunitné využitie objektu.
Strašidelné prehliadky / strašidlá	nezaradené	Ide o individuálny programový návrh, ktorý nebol prevzatý do koncepcie stálej expozície.
Projekcia práce v bani, jej vývoja a zániku	nezaradené	Baníctvo je prezentované v ďalších objektoch SBM; nosnou témou pripravovanej expozície Nového zámku je jeho vlastný príbeh, obranná funkcia mesta a osmanské ohrozenie.
Virtuálna realita a LED prvky	nezaradené v navrhovanej forme	Potreba digitálnej a interaktívnej prezentácie bola akceptovaná, avšak projekt ju rozvíja prostredníctvom iných technológií a obsahových riešení.
Lepší prístup do zámku	čiastočne / riešené iným spôsobom	Historická dispozícia pamiatky neumožňuje odstrániť všetky fyzické bariéry. Projekt preto kombinuje možné stavebné riešenia s alternatívnym sprístupnením obsahu a inkluzívnymi prvkami expozície.

Zdroj/dôkaz: dotazník; zápisnice; e-mailý partnerom; Facebook SBM – zverejnenie výsledkov ankety.

Respondenti pritom navrhovali aj množstvo prvkov, ktoré sa s pripravovaným riešením priamo zhodujú alebo boli ďalej rozpracované – napríklad interaktívnu expozíciu, 3D vizualizácie, audiovizuálne prvky, audiosprievodcu, mapy, modely, možnosť dotýkať sa exponátov, historické zbrane, hasičskú tému či kvalitnejší informačný systém.

Takéto vyhodnotenie je dôležitým znakom transparentnosti participácie. Cieľom nebolo splniť každý individuálny návrh, ale preukázať, že získané podnety boli zaznamenané, tematicky vyhodnotené a posúdené a že bolo možné rozlíšiť, ktoré boli do projektu zapracované, ktoré boli transformované do iného riešenia a ktoré neboli prijaté.

8. Výsledky partnerskej a odbornej participácie

Partnerská a odborná participácia doplnila návštevnícku anketu o skúsenosti konkrétnych cieľových skupín a odborníkov. Partneri nevystupovali iba ako realizátori vopred určených úloh – počas konzultácií pripomienkovali pracovný koncept, navrhovali vlastné aktivity a spresňovali svoju úlohu v projekte.

Partner/odborný aktér	Hlavné podnety a oblasti participácie	Výsledok participácie
Blind Sports Club Slovakia	Prístupnosť, orientácia a samostatný pohyb, haptické a informačné prvky, vzdelávanie personálu a verejnosti, rozvíjanie komunity	Zapojenie nevidiacich a slabozrakých už pri príprave riešení a používateľské testovanie pred ich konečnou realizáciou
ZŠ s MŠ Maximiliána Hella	Programy pre školy, semináre pre pedagógov, regionálna história, UNESCO, sokoliarstvo, digitálne vzdelávacie formáty a vonkajšie podujatia	Rozpracovanie systematického vzdelávacieho programu pre školy a prepojenie Nového zámku so zážitkovým vzdelávaním a sokoliarstvom
DHZ Svätý Anton	Hasičská história, požiarne prevencia, prvá pomoc, aktivity pre deti a rodiny, praktické ukážky, dobrovoľníctvo	Prepojenie historickej protipožiarnej funkcie Nového zámku so súčasným vzdelávaním, prevenciou a komunitnými aktivitami
Stiftelsen Svalbard Museum	Expozícia a visitor experience, audience development, vzdelávanie, komunikácia, study visits/job-shadowing, 3D dokumentácia a digitálny obsah	Rozpracovanie bilaterálnej spolupráce do konkrétnych odborných aktivít, výmeny know-how, testovania a rozvoja digitálnych kapacít. Partner potvrdil relevantnosť navrhovaných aktivít a doplnil vlastné výstupy.
Odborníci na digitálny obsah	Digitalizácia, AI, nové formy interpretácie a vzdelávania, sprístupnenie obsahu mimo múzea	Rozpracovanie konceptu „Múzeum v krabici“, digitálneho obsahu a vzdelávacích workshopov
Digitalizačné pracovisko SNG – Zvolen	Digitalizácia zbierkových predmetov a tvorba digitálnych výstupov „Múzeum v krabici“	Dohodnuté využitie odborných a technických kapacít pracoviska; vybrané výstupy majú byť zároveň testované BSC z pohľadu prístupnosti.

Podnety partnerov tak neostali iba na úrovni konzultácií, ale boli ďalej rozpracované do konkrétnych projektových riešení a aktivít. Spôsob ich zapracovania do finálneho projektu je zdokumentovaný v nasledujúcej kapitole.

9. Audit trail - vyhodnotenie podnetov a ich zapracovanie do projektu

Podnety získané z návštevníckej ankety, partnerských rokovaní a odborných konzultácií boli priebežne vyhodnocované z hľadiska ich relevantnosti, realizovateľnosti a súladu s cieľmi projektu. Výsledkom je preukázateľné prepojenie identifikovaných potrieb s konkrétnymi riešeniami pripravovaného projektu.

9.1 zapracované podnety

Zdroj podnetu	Identifikovaná potreba/ podnet	Rozhodnutie SBM a spôsob zapracovania	Výstup/aktivita	Prínos pre projekt/cieľovú skupinu
Návštevnícka anketa	Modernejšia, interaktívnejšia a zážitkovejšia prezentácia	Zapracované – interaktívne, audiovizuálne, haptické a digitálne prvky	Nová stála expozícia	Atraktívnejší a zrozumiteľnejší návštevnícky zážitok pre rôzne skupiny návštevníkov
Návštevníci + BSC Slovakia	Lepšia prístupnosť a možnosť poznávať obsah rôznymi zmyslami	Zapracované – inkluzívne a haptické riešenia, alternatívne formy sprístupnenia obsahu a používateľské testovanie	Haptické prvky, prístupný obsah, testovanie nevidiacimi a slabozrakými	Reálna použiteľnosť a dostupnosť obsahu aj pre návštevníkov so zrakovým znevýhodnením
ZŠ s MŠ Maximiliána Hella	Atraktívnejšie vzdelávanie detí a systematická spolupráca so školami	Zapracované – vzdelávacie programy, zážitkové učenie, sokoliarstvo a aktivity pre pedagógov	Programy pre školy, semináre, podujatia, workshopy	Dlhodobé prepojenie múzea so školami a zvýšenie vzdelávacieho využitia Nového zámku
DHZ Svätý Anton	Prepojenie historickej protipožiarinej funkcie zámku so súčasnosťou	Zapracované – história hasičstva, prevencia, dobrovoľníctvo a praktické aktivity	Hasičská téma v expozícii a komunitno-vzdelávacie aktivity	Prepojenie historického dedičstva so súčasným životom komunity, prevenciou a dobrovoľníctvom
Svalbard Museum + odborníci	Digitalizácia kultúrneho dedičstva a moderná interpretácia	Zapracované – 3D dokumentácia, digitálne spracovanie a odborný transfer know-how	3D a digitálne výstupy, školenia, odborná spolupráca	Zvýšenie odborných a digitálnych kapacít SBM a dlhodobé využitie digitálnych výstupov
Odborné konzultácie	Sprístupniť obsah múzea aj mimo Nového zámku	Zapracované – prenosný vzdelávací formát	Koncept výstavy „Múzeum v krabici“	Sprístupnenie múzejného obsahu aj mimo objektu, najmä školám, znevýhodneným skupinám a ďalším cieľovým skupinám
Partneri a verejnosť	Posilniť komunitné a celoročné využitie objektu	Zapracované – vzdelávacie, komunitné a partnerské aktivity	Celoročný komunitno-vzdelávací program	Premena Nového zámku z prevažne návštevníckeho objektu na živý, celoročne využívaný priestor

9.2 Podnety nezpracované alebo zapracované v inej forme

Participácia neznamenalala automatické prijatie každého individuálneho návrhu. Podnety boli posudzované vzhľadom na zameranie expozície, charakter pamiatky, priestorové možnosti a ciele projektu.

Podnet	Rozhodnutie / dôvod
Kaviareň v Novom zámku	Nezpracované – nebola zaradená medzi funkcie pripravované v rámci projektu; prioritou zostáva expozičné, vzdelávacie a komunitné využitie
Strašidelné prehliadky / strašidlá	Nezpracované – individuálny programový návrh nebol zaradený do koncepcie stálej expozície
Projekcia vývoja práce v bani	Nezpracované – nosnou témou pripravovanej expozície je príbeh Nového zámku, obranný systém mesta a osmanské ohrozenie
Virtuálna realita a LED prvky	Zpracované v inej forme – potreba digitálneho a interaktívneho zážitku bola akceptovaná, projekt ju rieši prostredníctvom iných digitálnych a interaktívnych nástrojov
Výstava hasičských prilieb a hasičskej techniky	Zpracované v upravenej forme – téma historického hasičstva bola integrovaná do koncepcie expozície a programu Nového zámku namiesto vytvorenia samostatnej výstavy.

Zdroj/dôkaz: dotazník; anketa; návrhy spoluprác; zápisnice; e-mailová komunikácia

Výsledok participácie: získané podnety boli nielen zaznamenané, ale vyhodnotené a premietnuté do konkrétnych projektových rozhodnutí. Pri návrhoch, ktoré neboli prijaté alebo boli transformované do iného riešenia, je zároveň možné identifikovať dôvod takéhoto rozhodnutia.

10. Inkluzivita a zapojenie zraniteľných skupín

Inkluzivita bola v participatívnom procese riešená ako súčasť tvorby projektu, nie ako dodatočné opatrenie. Osobitná pozornosť bola venovaná ľuďom so zrakovým znevýhodnením, deťom a mládeži, školám a rodinám. Výsledný ideový návrh preto pracuje s princípom univerzálneho dizajnu a spoločného zážitku pre rôzne skupiny návštevníkov.

Cieľová skupina / bariéra	Spôsob zapojenia/ zohľadnenia potrieb	Premietnutie do projektu
Nevidiaci a slabozrakí	Priame zapojenie BSC Slovakia, konzultácie a plánované používateľské testovanie ľuďmi s rôznym stupňom zrakového znevýhodnenia	Haptické modely a repliky, zvuková interpretácia, prístupný digitálny obsah, používateľské testovanie, hmatové prvky doplnené o Braillovo písmo
Nepočujúci a nedoslýchaví	Zohľadnenie potreby prijímať informácie aj bez zvukovej interpretácie	Vizuálne a textové alternatívy k audioobsahu, titulkovanie audiovizuálnych výstupov, zrozumiteľné textové informácie
Osoby s obmedzenou mobilitou	Identifikácia fyzických bariér historického objektu	Kombinácia realizovateľných fyzických opatrení a alternatívneho sprístupnenia obsahu
Seniori, deti mimo bežného školského prostredia a sociálne znevýhodnené skupiny	Aktívne oslovenie cieľových skupín priamo v ich prostredí	„Múzeum v krabici“ – mobilný vzdelávací a zážitkový formát využiteľný v školách, detských domovoch, zariadeniach pre seniorov a pri práci s rómskymi komunitami
Deti a mládež	Zapojenie školy a partnerov do návrhu aktivít	Zážitkové vzdelávanie, školské programy, interaktívne a zmyslové prvky
Školy a pedagógovia	Spoluvorba vzdelávacieho programu	Programy pre školské skupiny, semináre a workshopy pre pedagógov
Rodiny a široká verejnosť	Návštevnícka anketa a partnerské návrhy	Zrozumiteľnejší, interaktívny a viacvrstvový obsah a komunitné aktivity

Dôležitým inkluzívnym prvkom projektu bude koncept **„Múzeum v krabici“** – prenosný vzdelávací formát, ktorý bude zároveň pozvánkou na návštevu novej expozície v Novom zámku. Umožní sprostredkovať vybrané témy, príbehy a zážitkové prvky expozície aj ľuďom, ktorí majú z rôznych dôvodov sťažený prístup ku kultúrnym inštitúciám.

Formát bude možné využívať **v materských a základných školách, detských domovoch, zariadeniach pre seniorov, ako aj pri práci s rómskymi komunitami a ďalšími skupinami ohrozenými sociálnym alebo kultúrnym vylúčením.** Vďaka mobilnému charakteru môže múzeum aktívne oslovovať tieto skupiny priamo v prostredí, ktoré poznajú a bežne využívajú.

Tým projekt rozširuje chápanie prístupnosti: **nejde iba o odstraňovanie bariér vo vnútri historickej pamiatky, ale aj o aktívne sprístupňovanie kultúrneho dedičstva mimo jej fyzických hraníc.**

Osobitne významné je zapojenie OZ Blind Sports Club Slovakia, ktorý navrhol konzultovať pripravované riešenia ešte pred ich konečnou realizáciou a zapojiť do praktického testovania nevidiacich aj slabozrakých používateľov. Inklúzia tak nebude posudzovaná iba „za“ cieľovú skupinu, ale priamo s jej členmi.

Ideový návrh už tento prístup premieta do konkrétnych riešení: počíta s hmatovými modelmi, zvukovou dramaturgiou, prispôsobenými textami a digitálnym obsahom optimalizovaným pre nevidiacich a slabozrakých vrátane vysokého kontrastu, zväčšovania textu a prevodu textového výkladu do audioformy. Haptické prvky majú byť zároveň ďalej konzultované s odborníkmi na potreby nevidiacich a slabozrakých a doplnené Braillovým písmom.

10.1 Inklúzia prostredníctvom spoločného zážitku

Zapojenie nevidiacich a slabozrakých ľudí sa nebude obmedzovať iba na testovanie prístupnosti expozície. V spolupráci s **BSC Slovakia a ďalšími partnermi** budú realizované zážitkové a vzdelávacie aktivity, ktoré umožnia deťom a rodinám lepšie porozumieť tomu, ako ľudia so zrakovým znevýhodnením vnímajú svoje okolie a vykonávajú bežné aj náročnejšie činnosti.

Aktivita	Inkluzívny princíp/prínos
Workshop práce s dravcami	Deti si pri vybraných bezpečne vedených aktivitách vyskúšajú orientáciu a prácu bez využitia zraku; aktivita prepája školu, sokoliarstvo a tému zrakového znevýhodnenia
Festival detskej fotografie	Deti vytvoria fotografiu a zároveň pripravia jej slovný opis pre nevidiaceho človeka . Aktivita rozvíja empatiu, schopnosť sprostredkovať vizuálny obsah iným spôsobom a povedomie o prístupnosti. Najlepšie práce budú ocenené návštevou celej triedy Banskej Štiavnice (Nový zámok, MŠ a ZŠ Maximiliána Hella, Cesta v čase) a fotoaparátom pre víťaza
Športové aktivity BSC pre rodiny s deťmi	Nevidiaci a slabozrakí športovci predstavia svoje športové aktivity. Účastníci si so zakrytým zrakom vyskúšajú napr. showdown – stolový šport určený pre ľudí so zrakovým znevýhodnením .
Aktivity s vodiacim psom	Praktické a zážitkové predstavenie úlohy vodiaceho psa, zásad kontaktu s ním a spôsobu, akým pomáha nevidiacemu človeku pri samostatnom pohybe.

Dôležitým princípom je, že **ľudia so zrakovým znevýhodnením nebudú v projekte iba prijímateľmi pomoci**, ale budú vystupovať aj ako aktívni účastníci, konzultanti a realizátori vybraných aktivít pre verejnosť. Projekt tak prepája **prístupnosť expozície s praktickým inkluzívnym vzdelávaním, spoločným zážitkom a prirodzeným kontaktom medzi ľuďmi so znevýhodnením a ostatnými návštevníkmi**.

Kľúčový princíp projektu: tam, kde historický charakter Nového zámku obmedzuje úplné odstránenie fyzických bariér, bude projekt hľadať alternatívne spôsoby sprístupnenia obsahu, aby architektonická bariéra neznamenal automaticky bariéru v prístupe k poznaniu a zážitku.

11. Transparentnosť a auditovateľnosť procesu

Participatívny proces bol priebežne dokumentovaný tak, aby bolo možné spätne overiť jeho priebeh, pôvod jednotlivých podnetov, spôsob ich vyhodnotenia a ich premietnutie do projektových rozhodnutí. Tým je zabezpečená dohľadateľnosť procesu od prvého podnetu až po výsledné riešenie.

Fáza procesu	Dokumentácia/dôkaz
Zisťovanie potrieb verejnosti	návštevnícka anketa a jej vyhodnotenie
Pracovné a odborné konzultácie	zápisnice, prezenčné listiny, pracovné materiály
Partnerská participácia	návrhy partnerov, e-mailová komunikácia, memorandá
Spoločné pracovné stretnutia	zápisnice, prezenčné listiny, fotodokumentácia
Vyhodnotenie podnetov	tematické vyhodnotenie ankety, pracovné dokumenty, auditná tabuľka podnetov
Zapracovanie do projektu	finálny ideový zámer expozície, partnerské aktivity a projektová žiadosť

Základný audit trail participácie možno sledovať v postupnosti:

ZDROJ PODNETU → PODNET/POTREBA → VYHODNOTENIE → ROZHODNUTIE → ZAPRACOVANIE / NEZAPRACOVANIE → KONKRÉTNY VÝSTUP → DŮKAZ

Takto nastavená dokumentácia umožňuje overiť nielen kto a akým spôsobom bol zapojený, ale aj to, či a ako participácia reálne ovplyvnila výslednú podobu projektu. Súčasťou transparentnosti je zároveň zaznamenanie podnetov, ktoré neboli prijaté alebo boli do projektu zapracované v upravenej forme.

12. Pokračovanie participácie počas realizácie projektu

Participácia sa podaním projektovej žiadosti nekončí. Počas realizácie projektu bude pokračovať pri príprave expozície, vzdelávacích a komunitných aktivít, ich testovaní aj po otvorení Nového zámku. Cieľom je overovať pripravované riešenia v praxi a získanú spätnú väzbu využívať na ich ďalšie zlepšovanie.

Fáza realizácie	Zapojení aktéri	Spôsob pokračovania participácie
Príprava expozície	Svalbard Museum, odborníci	Priebežné odborné pripomienkovanie expozície, návštevníckej skúsenosti a digitálnych riešení
Príprava inkluzívnych riešení	BSC Slovakia	Konzultácie a používateľské testovanie vybraných haptických, informačných, orientačných a digitálnych prvkov nevidiacimi a slabozrakými
Vzdelávacie programy	ZŠ s MŠ Maximiliána Hella, školy	Spoluvorba, pilotovanie a overovanie programov pre deti, mládež a pedagógov
Komunitné aktivity	DHZ Svätý Anton, partneri, verejnosť	Realizácia a priebežné vyhodnocovanie komunitných, preventívnych a vzdelávacích aktivít
Pred otvorením expozície	partneri, cieľové skupiny	Pilotné overenie vybraných návštevníckych a expozičných riešení a získanie spätnej väzby
Po otvorení Nového zámku	návštevníci, partneri, cieľové skupiny	Zber spätnej väzby z reálnej prevádzky a podľa potreby úprava programov a návštevníckych riešení

Osobitne významná bude spolupráca so Svalbard Museum, ktorá počíta s odbornou spätnou väzbou nielen počas prípravy expozície, ale aj pri pilotnej prevádzke a vyhodnocovaní prvých návštevníckych sezón.

Participácia tak bude pokračovať v celom cykle:

SPOLUTVORBA → TESTOVANIE → PILOTNÁ PREVÁDZKA → SPÄTNÁ VÄZBA → VYHODNOTENIE → ÚPRAVA RIEŠENÍ

Tým sa zabezpečí, že participácia nebude jednorazovou aktivitou spojenou iba s prípravou žiadosti, ale súčasťou realizácie a ďalšieho rozvoja Nového zámku.

13. Participácia a dlhodobá udržateľnosť

Participácia je v projekte nastavená tak, aby jej výsledky pokračovali aj po skončení financovania projektu. Jej výstupom nie sú iba jednorazové konzultácie a podujatia, ale partnerstvá, programy, inkluzívne postupy, odborné kapacity a mechanizmy spätnej väzby využiteľné pri ďalšom fungovaní Nového zámku.

Čo vznikne počas projektu	Čo zostane po skončení projektu
Spolupráca s BSC Slovakia	Konzultovanie prístupnosti, používateľské testovanie a inkluzívne štandardy využiteľné aj pri ďalších aktivitách SBM
Spolupráca so ZŠ s MŠ Maximiliána Hella	Vzdelávacie programy, workshopy a dlhodobá spolupráca so školami
Spolupráca s DHZ Svätý Anton	Komunitné, preventívne a vzdelávacie aktivity prepájajúce históriu so súčasnosťou
„Múzeum v krabici“	Mobilný formát využiteľný v školách, zariadeniach pre seniorov, detských domovoch a pri práci so sociálne znevýhodnenými skupinami
Inkluzívna expozícia	Haptické, audio, vizuálne a digitálne riešenia a skúsenosti využiteľné pri ďalšej tvorbe expozícií SBM
Spolupráca so Svalbard Museum	Medzinárodná odborná sieť, výmena know-how a pokračovanie odbornej spolupráce
3D dokumentácia a digitálne výstupy	Dlhodobo využiteľný digitálny obsah a posilnené digitálne kapacity SBM, semináre
Participatívne testovanie a spätná väzba	Mechanizmus priebežného hodnotenia návštevníckej skúsenosti a ďalšieho zlepšovania programov
Manuál starostlivosti a údržby	Praktický systém pravidelnej starostlivosti, kontroly a údržby obnovej pamiatky a jej vybavenia
Marketingový a komunikačný manuál/ stratégia	Dlhodobo využiteľný rámec pre komunikáciu Nového zámku, prácu s návštevníkmi, cieľovými skupinami a propagáciu jeho programu
Know-how pracovníkov SBM	Odborné kapacity získané školeniami, job-shadowingom, spoluprácou so Svalbard Museum a odborníkmi
Databáza partnerov a spolupracujúcich aktérov	Sieť kontaktov využiteľná pri ďalších vzdelávacích, komunitných a inkluzívnych aktivitách
Mechanizmus získavania spätnej väzby	Pravidelné vyhodnocovanie návštevníckej skúsenosti a podnetov cieľových skupín

Dôležitým výsledkom bude aj zmena spôsobu práce múzea – od jednorazového zisťovania názorov k priebežnej spolupráci s návštevníkmi, školami, komunitou, ľuďmi so zdravotným znevýhodnením a odbornými partnermi.

Po skončení projektu preto nezostane iba obnovená pamiatka a nová expozícia, ale aj sieť spolupracujúcich aktérov a systém programov a postupov, ktoré podporia dlhodobé fungovanie Nového zámku ako živého, inkluzívneho a komunitne využívaného kultúrneho priestoru.

14. Vyhodnotenie participatívneho procesu podľa indikátorov metodiky

Participatívny proces bol vyhodnotený vo vzťahu k indikátorom metodiky nasledovne:

Indikátor metodiky	Dosiahnutá hodnota	Spôsob preukázania
Počet zapojených účastníkov	min. 82 respondentov ankety + účastníci pracovných a partnerských stretnutí	anketa, prezenčné listiny, zápisnice
Počet zapojených skupín aktérov	min. 7 skupín	stakeholder mapa, dokumentácia participácie
Zapojenie zraniteľných skupín	Áno – priamo boli zapojení najmä nevidiaci a slabozrakí prostredníctvom BSC Slovakia, ako aj deti, mládež a školy; potreby ďalších skupín so sťaženým prístupom ku kultúre boli zohľadnené pri návrhu inkluzívnych riešení	BSC Slovakia, partnerské návrhy, inkluzívne riešenia projektu
Rozmanitosť foriem participácie	5 foriem – anketa, pracovné stretnutia, odborné konzultácie, partnerská spolupráca, bilaterálne konzultácie	anketa, zápisnice, prezenčné listiny, e-mailová komunikácia
Počet participatívnych aktivít	viac ako 10 doložených aktivít/konzultácií	chronológia procesu, zápisnice, prezenčné listiny, e-mailová komunikácia
Miera spokojnosti účastníkov	pozitívna kvalitatívna spätná väzba	väčšina návrhov bola zapracovaná priamo alebo v mierne upravenej forme, partneri potvrdili navrhované zapojenie a pokračovanie spolupráce; aktívne pripomienkovali projekt a navrhovali vlastné aktivity, pozitívna spätná väzba je doložená zápisnicami a e-mailom
Miera zapracovania podnetov	75%	väčšina návrhov bola zapracovaná priamo alebo v mierne upravenej forme, auditná tabuľka – kap. 9
Transparentnosť a dohľadnosť	Zabezpečená	anketa, zápisnice, prezenčné listiny, e-maily, návrhy partnerov, memorandá, fotodokumentácia, ideový zámer
Pokračovanie participácie počas realizácie	Áno	testovanie BSC, spolupráca partnerov, pilotovanie programov, spätná väzba návštevníkov
Dlhodobá udržateľnosť participácie	Áno	partnerstvá, vzdelávacie a komunitné programy, inkluzívne štandardy, digitálne výstupy, manuály a mechanizmus spätnej väzby

Poznámka: SMART hodnoty uvedené v Metodike participatívneho plánovania majú odporúčací charakter a predstavujú orientačný rámec hodnotenia kvality participatívneho procesu. Projekt prekročil odporúčané hodnoty v počte účastníkov, počte zapojených skupín aktérov a miere zapracovania podnetov. Spokojnosť účastníkov nebola zisťovaná samostatným kvantitatívnym meraním; pozitívna kvalitatívna spätná väzba partnerov je doložená ich pokračujúcim zapojením, pripomienkovaním projektu, návrhmi vlastných aktivít a potvrdením spolupráce.

15. Záver – preukázateľný vplyv participácie na projekt

Projekt obnovy a revitalizácie Nového zámku **nevstupoval do participatívneho procesu ako hotové riešenie**. Projektová dokumentácia vytvorila technický a pamiatkový rámec obnovy a od júla 2026 sa pripravoval pracovný ideový návrh novej expozície. V čase participácie však zostával priestor na ďalšie formovanie spôsobu interpretácie kultúrneho dedičstva, prístupnosti, vzdelávacích a komunitných aktivít, digitálnych riešení aj úloh jednotlivých partnerov. Získané podnety tak bolo možné reálne posudzovať a premietiť do ďalšieho rozpracovania projektu.

Participácia priniesla **konkrétne zmeny a spresnenia projektu**. Potreby návštevníkov podporili dôraz na zrozumiteľnejšiu, príbehovejšiu a interaktívnejšiu expozíciu. Spolupráca s BSC Slovakia posilnila inkluzívny charakter projektu a priniesla haptické, zvukové a digitálne riešenia, ako aj plánované používateľské testovanie s nevidiacimi a slabozrakými ľuďmi. Spolupráca so školou rozvinula systematické vzdelávacie programy a zážitkové aktivity, kým DHZ Svätý Anton prepojil historickú protipožiarnu funkciu Nového zámku so súčasnou prevenciou, dobrovoľníctvom a komunitnými aktivitami pre deti a rodiny.

Odborné konzultácie a spolupráca so Stiftelsen Svalbard Museum zároveň konkretizovali **digitalizáciu, 3D dokumentáciu a tvorbu digitálneho obsahu, návštevnícku skúsenosť, komunikáciu a odborný rozvoj pracovníkov SBM**. Koncept „Múzeum v krabici“ rozšíril dosah projektu za fyzické hranice Nového zámku a vytvoril možnosť prinášať jeho obsah aj k skupinám, ktoré majú sťažený prístup ku kultúrnym inštitúciám.

Participácia zároveň zmenila charakter budúceho využívania objektu. Nový zámok nemá po obnove fungovať iba ako pamiatka so stálou expozíciou, ale ako živý **priestor pre vzdelávanie, komunitné aktivity, inkluzívne programy a spoluprácu s verejnosťou a partnermi**. Vytvorené partnerstvá preto nekončia podaním projektovej žiadosti. Počas realizácie budú pokračovať pri spolupráci a pilotovaní programov, odbornom pripomienkovaní, používateľskom testovaní a získavaní spätnej väzby.

Od participácie ku konkrétnej zmene

EXPOZÍCIA → príbehovejšia, interaktívnejšia a zážitkovejšia interpretácia

INKLÚZIA → haptické, zvukové a digitálne riešenia, používateľské testovanie

VZDELÁVANIE → programy pre školy, deti, mládež a pedagógov

KOMUNITA → celoročné aktivity, rodiny, dobrovoľníctvo a partneri

DIGITALIZÁCIA → 3D a digitálny obsah, „Múzeum v krabici“

PARTNERSTVÁ → slovenskí aktéri a medzinárodná spolupráca so Svalbard Museum

UDRŽATEĽNOSŤ → pokračujúca spolupráca, testovanie, spätná väzba, odborné kapacity a manuály

Participácia tak preukázateľne ovplyvnila nielen obsah pripravovaného projektu, ale aj spôsob, akým bude Nový zámok po obnove fungovať – ako živý, inkluzívny, vzdelávací a komunitne využívaný priestor.

16. Zoznam dokumentácie a príloh – Audit Trail

Register dokumentácie participatívneho procesu

Príloha	Dokumentácia	Čo preukazuje
1	Návštevnícka anketa	Nástroj priameho zapojenia návštevníkov a verejnosti; otázky, prostredníctvom ktorých boli zisťované potreby a očakávania
2	Vyhodnotenie návštevníckej ankety	Počet a štruktúru respondentov, hlavné výsledky, otvorené odpovede a identifikované potreby
3	Zápisnice z pracovných, partnerských a odborných stretnutí	Priebeh konzultácií, diskutované témy, podnety, návrhy a prijaté závery
4	Prezenčné listiny	Účasť konkrétnych aktérov na pracovných, partnerských a odborných stretnutiach
5	Fotodokumentácia	Realizáciu participatívnych aktivít, pracovných stretnutí a partnerskej spolupráce
6	Návrhy BSC Slovakia	Podnety týkajúce sa prístupnosti, potrieb nevidiacich a slabozrakých, používateľského testovania a inkluzívnych aktivít
7	Návrhy DHZ Svätý Anton	Podnety k požiarnej prevencii, dobrovoľníctvu, práci s deťmi a rodinami a prepojeniu historickej a súčasnej hasičskej tematiky
8	Návrhy ZŠ s MŠ Maximiliána Hella	Podnety k vzdelávacím programom, práci so školami, pedagógmi, zážitkovému vzdelávaniu a sokoliarstvu
9	Komunikácia a spätná väzba Stiftelsen Svalbard Museum	Bilaterálnu spoluprácu, pripomienkovanie navrhovaných aktivít, odborné oblasti spolupráce a konkretizáciu úloh nórskeho partnera
10	Memorandá o spolupráci	Formalizáciu partnerstiev a záväzkov pokračovať v spolupráci pri realizácii projektu
11	Finálny ideový zámer novej expozície Nového zámku	Výslednú podobu riešení, voči ktorej možno overiť premietnutie relevantných podnetov participácie
12	Passport z PÚ SR	Priamy súvis s potrebou technickej obnovy pamiatky
13	Matica zapracovania podnetov	Priame prepojenie medzi identifikovanou potrebou/podnetom, jeho vyhodnotením, rozhodnutím a konkrétnym projektovým riešením